

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Tos/35/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121011468
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Varga PhD., LL.M., MBA
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8121011468.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rastislava Vargu, PhD., LL.M., MBA a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Emila Dubňanského, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 14.12.2021 v trestnej veci odsúdeného V. B., pre prečin obmedzovania osobnej slobody podľa § 183 ods. 1 Tr. zákona a iné, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 18.10.2021, sp. zn. 41PP/27/2021, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku z a m i e t a sťažnosť odsúdeného V. B..

odôvodnenie:

Uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 18.10.2021, sp. zn. 41PP/27/2021 súd podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku, v spojení s § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona zamietol žiadosť odsúdeného V. B. o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktoré mu boli uložené rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/67/2013, zo dňa 31.05.2016 podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona vo výmere 3 rokov, v spojení s uznesením Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/67/2013, zo dňa 21.01.2020 o nesvedčení sa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 4T/80/2018, zo dňa 24.04.2019, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10To/14/2019, zo dňa 02.10.2019 podľa § 185 ods. 1 Tr. zákona vo výmere 26 mesiacov.

Proti tomuto uzneseniu, riadne a včas, ihneď po jeho vyhlásení, odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku podal sťažnosť odsúdený, ktorú odôvodnil podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 22.10.2021 a doplnil podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 06.12.2021. Namietal, že jeho sťažnosť spočíva v tom, že jeho hodnotenie počas výkonu trestu nebolo vypracované objektívne. Sám bol prekvapený, aké hodnotenie sa číta, pretože ich bolo vypracovaných viac verzií. Hlavnou príčinou jeho neodporúčania malo byť trestné stíhanie, ktoré sa voči jeho osobe vedie na Okresnej prokuratúre Prešov, pričom sa jedná o ublíženie na zdraví počas výkonu trestu. Keby si kpt. K. riadne plnil svoje povinnosti, nemuselo k tomu vôbec dôjsť. Viackrát žiadal o pohovor s riaditeľom ústavu, ktorý zastavil V. T. B.. Priznáva, že jeho správanie na samostatnom umiestnení mohlo byť kolísavé, keďže 213 dní je dlhá doba, pôvodne ho obvinili a umelo držali takto izolovaného a nie je to jednoduché. Tam boli tie negatívne zápisy. Bol zaradený do projektu Šanca na návrat, pričom psychológ a sociálna pracovníčka mu kedykoľvek dokázali poradiť. Oslovil aj občianske združenie Maják nádeje v Košiciach, kde sa po výkone trestu chce angažovať ako dobrovoľník. Taktiež oslovil Trojlístok v Prešove a s pani M. musia nájsť riešenie, čo sa týka jeho najstaršieho syna P. V ďalšom rozoberá svoje osobné a rodinné problémy, poukazuje na problémy syna P., na zdravotné problémy najmladšieho syna V., matky, otca i sestry, čo malo byť dôvodom, prečo žiadal o podmienené prepustenie. Pán sudca vôbec nebral ohľad na zdravotný stav jeho rodičov a syna. Ak sa čítali negatívne zápisy, prečo sa nečítali aj kladné zápisy? Je pripravený viesť bezúhonný život na slobode a riadne sa zamestnať a zabezpečiť všetko potrebné pre svojich synov a rodičov, ako aj starostlivosť a opateru. V doplnení svojej sťažnosti odsúdený uviedol, že pedagogička npor. R. mu oznámila, že vypracovanie jeho hodnotenia počas jeho výkonu trestu bolo po celú dobu ovplyvňované kpt. K. a od začiatku jej bolo povedané neodporučiť, pričom

ona vypracovala viacero verzii hodnotenia, ktoré sa jej sústavne vracali späť. Je toho názoru, že celé vyhodnotenie jeho správania zmanipuloval pracovník a príslušník ZVJS kpt. K.. Boli zamlčané jeho kladné poznatky a pochvaly a tiež to, že bol na opustení ústavu, za účelom vybavenia občianskeho preukazu. Neodporúčanie jeho podmieneného prepustenia bolo z dôvodu vedenia trestného stíhania voči jeho osobe za prečin ublíženia na zdraví voči spoluväzňovi V. W., ktorého sa nedopustil a zranenie mu nespôsobil, celé je to výmysel pána W.. Kpt. K. pochybil a manipulovanie a podplácanie patrí k jeho silným stránkam. Kpt. K. od neho vyžadoval spoluprácu, ktorá mala spočívať v tom, že bude rozprávať na PBS, čo všetko sa deje na oddiele 12, za kávu a tabak, čo odmietol a neskôr sa mu vyhrážal, že keď to niekomu povie, on sa z toho dokáže dostať von a bude sa čudovať, čo všetko dokáže. V priebehu výkonu trestu nikdy netvrdil, že je nevinný a že nepochybil, uvedomil si veľa vecí a veľa pochybení. Práve vďaka psychológovi a sociálnej pracovníčke našiel odpovede na to, ako odstrániť zlé a negatívne. Opätovne poukazuje na rodinné problémy najstaršieho syna P., bytové problémy, problémy v škole najmladšieho syna V., zdravotné problémy svojich rodičov.

Na základe takto riadne a včas podanej sťažnosti krajský súd preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku napadnutého uznesenia a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Prvostupňový súd sťažnosťou napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že na základe zisteného skutkového stavu je zrejmé, že u odsúdeného bola splnená formálna podmienka na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a teda vykonal potrebnú časť z výmery uložených trestov, avšak s poukazom na vykonané dôkazy, najmä na skutočnosti zistené z hodnotenia odsúdeného a odpisu z registra trestov, súd dospel k záveru, že doposiaľ vykonaný trest odňatia slobody nespĺnil svoj prevýchovný účel. Odsúdený sa počas výkonu trestu dopustil viacerých konaní, ktoré síce nemali tak závažný charakter, aby boli riešené disciplinárnym trestom, no boli zaznamenané ako negatívne poznatky, pričom práve tieto sú faktorom, ktorý najviac zavážil pri rozhodovaní súdu o podmienenom prepustení. Súd zdôrazňuje, že na to aby mohlo byť konštatované, že sa vo výkone trestu skutočne napravil, je potrebné, aby jeho správanie sa vo výkone trestu odňatia slobody bolo viac ako príkladné. Prejavené správanie sa odsúdeného považuje súd za nevyvážené voči výchovno-nápravnému účelu trestu, keďže u odsúdeného došlo k situáciám, kedy jeho správanie nebolo vzorné a boli zaznamenané viaceré negatívne poznatky. Súd samozrejme, vníma skutočnosť, že odsúdený doposiaľ nebol disciplinárne potrestaný a dokonca v jednom prípade bol aj disciplinárne odmenený. Toto správanie však považuje súd skôr za prispôsobenie sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, než za skutočný prejav polepšenia. Pri rozhodovaní o podmienenom prepustení zavážila aj kriminálna minulosť páchatel'a a skutočnosť, že pred výkonom trestu už vykonal nepodmienený trest v inom konaní, ktorý pre neho nebol dostatočným ponaučením, nakoľko aj po jeho výkone sa opakovane dopúšťal trestnej činnosti. Je potrebné dodať, že podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má fakultatívnu povahu a na také rozhodnutie nemá odsúdený právny nárok. So zreteľom na uvedené, mal súd za to, že odsúdený nespĺňa materiálne podmienky na podmienené prepustenie, preto jeho žiadosť zamietol.

Po oboznámení sa so sťažnosťou napadnutým uznesením, ako aj obsahom predloženého spisu, sťažnostný súd konštatuje, že odsúdený v súčasnosti vykonáva trest odňatia slobody uložený mu rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 31.05.2016, sp. zn. 4T/67/2013 pre trestný čin podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona v trvaní 3 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a uložený mu rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 24.04.2019, sp. zn. 4T/80/2018, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 02.10.2019, sp. zn. 10To/14/2019 pre prečin podľa § 183 ods. 1 Tr. zákona a iné v trvaní 26 mesiacov nepodmienenčne so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 24.09.2021 podal odsúdený žiadosť o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Podľa § 66 ods. 1 písm. b/ Tr. zákona, súd môže odsúdeného podmienenčne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, ak ide o osobu odsúdenú za zločin po

výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody znamená podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu a preto by táto možnosť mala byť umožnená len odsúdenému, u ktorého je reálny predpoklad, že uložený trest splnil svoj účel aj bez potreby celkového výkonu tohto trestu v ústave na výkon trestu odňatia slobody. Súd preto musí skúmať všetky okolnosti svedčiace o možnostiach prevýchovy odsúdeného, ako aj jeho správanie vo výkone trestu odňatia slobody.

Z inštitútu trestu ako účelovej sankcie vyplýva, že pokiaľ doposiaľ vykonanou časťou trestu bol dosiahnutý účel trestu sledovaný zákonom, je ďalší výkon trestu odňatia slobody nepotrebný a taktiež nedôvodný, aj keď pri ukladaní trestu sa prihliada k možnostiam nápravy páchatel'a, nie je možné vždy presne predvídať, ako sa u jednotlivých páchatel'ov prejaví jeho výchovný účinok. Zo správania odsúdeného a jeho postoja k plneniu si povinností v dobe výkonu trestu môže byť zjavné také polepšenie, že ďalší výkon trestu už nie je potrebný a odsúdený môže byť prepustený na slobodu. Podmienečné prepustenie je významným prostriedkom dovŕšenia prevýchovy a resocializácie odsúdeného a neznamena ukončenie tohto procesu, ale pokračovanie v prevýchove jeho resocializačného procesu aj v iných podmienkach, teda na slobode. Zmysel tohto inštitútu nie je len v tom, že za dobré správanie, prípadne za plnenie si svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody bude odsúdený automaticky prepustený po odpykaní si zákonom stanovenej doby k zreteli účelu trestu. Nevyhnutným predpokladom pre podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je pozitívna prognóza budúceho správania sa odsúdeného.

Z hodnotenia odsúdeného z ÚVV a ÚVTOS Prešov vyplýva, že odsúdenému bola uložená jedna disciplinárna odmena a nebol mu uložený disciplinárny trest, pričom jeho konfliktné správanie a nezhody s inými odsúdenými sa u menovaného nevyskytovali až do 11.02.2020. Správanie odsúdeného sa následne nestabilizovalo, nakoľko boli na neho zaznamenané negatívne poznatky v pedagogickej evidencii dňa 27.02.2020, 23.03.2020 a 07.04.2020, keď sa správal nevyhovujúco a komunikoval neprímeraným spôsobom. Správanie menovaného k iným odsúdeným tiež nie je možné zhodnotiť ako bezproblémové, keď v pedagogickej evidencii sú záznamy, že dňa 30.11.2020 a 02.12.2020 sa dostal do verbálneho konfliktu s inými odsúdenými a dňa 09.02.2021 evidujú negatívny poznatok, keď nedodrжал karanténu. Odsúdený nebol z dôvodu nedostatku vhodných pracovných príležitostí pracovne zaradený, jedenkrát bol disciplinárne odmenený dňa 06.10.2021, disciplinárne tresty nie sú vykázané. Vzhľadom na celkový priebeh výkonu trestu a resocializačnú prognózu konštatujú, že čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienečné prepustenie a preto neodporúčajú jeho podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Po oboznámení sa so sťažnosťou odsúdeného napadnutým uznesením, ako aj obsahom predloženého spisu, sťažnostný súd konštatuje, že len samotné plnenie príkazov a nariadení vo výkone trestu odňatia slobody a dodržiavanie väzenského poriadku nie je samo osebe, bez splnenia ďalších okolností, postačujúce na dosiahnutie materiálneho predpokladu uvedeného v § 66Tr. zákona. Vo vzťahu ku konštatovanému je potrebné uviesť, že odsúdený za celé obdobie výkonu trestu odňatia slobody má evidovanú len jednu disciplinárnu odmenu, ktorá mu bola udelená dňa 06.10.2021, teda až po podaní žiadosti o podmienečné prepustenie a aj keď nemá evidovaný ani jeden disciplinárny trest, má zaevidovaných 7 negatívnych poznatkov, aj keď tieto nedosiahli intenzitu disciplinárneho previnenia. Uvedené nesvedčí o preukázaní polepšenia sa odsúdeného v jeho správaní a o tom, že v budúcnosti bude možné od neho očakávať, že povedie riadny život. Zároveň je potrebné konštatovať, že z odpisu z registra trestov odsúdeného vyplýva, že tento má v ňom uvedených 6 záznamov, z toho v troch prípadoch sa na neho hľadí, ako keby nebol odsúdený pre fikciu zahladenia odsúdenia a dva z uvedených trestov toho času vykonáva, avšak nie je možné opomenúť skutočnosť, že rozhodnutím Okresného súdu Poprad zo dňa 14.09.1995, sp. zn. 6T/243/1995, v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach zo dňa 31.10.1995, sp. zn. 10To/325/95 bol tento odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody na 3 roky v I. NVS, z ktorého bol podmienečne prepustený dňa 03.12.1996 rozhodnutím Obvodného súdu Košice I. sp. zn. 1PP/282/96, so skúšobnou dobou na 2 roky. Z uvedeného je zjavné, že na odsúdeného už bolo pôsobené nepodmienečným trestom odňatia slobody, pričom bola mu daná šanca na podmienečné prepustenie, avšak ani uvedené nevedlo k tomu, aby sa v budúcnosti nedopúšťal trestnej činnosti.

Pre naplnenie materiálneho predpokladu pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody sa vyžaduje predovšetkým aktívny prístup a postoj odsúdeného, z ktorého možno vyvodíť polepšenie a v budúcnosti očakávať, že si z výkonu trestu odňatia slobody vzal ponaučenie a bude dodržiavať zákonom stanovené normy správania a viesť riadny život.

Aj podľa názoru sťažnostného súdu, odsúdený svojím správaním vo výkone trestu odňatia slobody s poukazom na skutočnosť, že už v minulosti na neho bolo pôsobené nepodmienečným trestom odňatia slobody, pričom z neho bol podmienené prepustený, nepreukázal taký stupeň polepšenia, že možno od neho dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Preto je aj sťažnostný súd toho názoru, že u odsúdeného je daná dôvodná pochybnosť o uvedenom, preto sa stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že na prevýchovu odsúdeného bude potrebné pôsobiť ďalším výkonom nepodmienečného trestu odňatia slobody.

Vzhľadom na uvedené, záver okresného súdu, že odsúdený po materiálnej stránke nespĺňa predpoklady na podmienené prepustenie, považuje sťažnostný súd za správny a zákonný.

Vo vzťahu k sťažnostným námietkam odsúdeného, krajský súd konštatuje, že dôvodom jeho neprepustenia neboli ním tvrdené skutočnosti týkajúce sa príslušníka ZVJS kpt. K., ktoré okrem jeho tvrdenia v konaní neboli ničím preukázané, pričom ani zdravotný stav rodiny, bytová otázka a ďalšie odsúdeným uvádzané skutočnosti nemôžu byť ospravedlnením jeho konania a dôvodom na jeho podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

S poukazom na uvedené, krajský súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Rozhodnutie bolo prijaté jednomyseľne.
jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.